

Özelge: Muris'e ait traktörün varisler tarafından değerinin sehven fazla beyan edilmesi durumunda yapılacak işlemler hk.

Sayı:

B.07.0.GEL.0.60/6000-2148/35325

Tarih:

02/10/1998

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelirler Genel Müdürlüğü

TARİH: 02.10.1998

SAYI : B.07.0.GEL.0.60/6000-2148/35325

KONU : Muris'e ait traktörün varisler tarafından değerinin sehven fazla beyan edilmesi durumunda yapılacak işlemler hk.

ŞANLIURFA VALİLİĞİNE

(Defterdarlık : Gelir Müdürlüğü)

İLGİ : 08.05.1998 gün ve B.07.4.DEF.063.10.12.10-3/1512 sayılı yazınız.

Yazınız ve eklerinin incelenmesinden,'in 25.03.1989 tarihinde vefatı üzerine mirasçıları tarafından 16.02.1998 tarihinde verilen veraset ve intikal vergisi beyannamesinde, muristen intikal eden traktör için 1.500.000.000.-TL değer beyan edildiği ve takdir komisyonunca da aynen takdir edilen değer üzerinden mirasçılar adına gerekli vergi tarh ve tahakkuk ettirildiği anlaşılmaktadır.

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 10. maddesinin (c) bendinde, menkul malların rayiç bedelle değerlendirileceği, 11. maddesinde de veraset yoluyla intikallerde bu vergiye konu malların değerlendirilmesinin mirasın açıldığı gün olacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, veraset ve intikal vergisinin konusuna giren menkul malların, veraset yoluyla intikallerde de ölüm tarihindeki, ivazsız intikallerde ise hukuken iktisap edildikleri tarihteki rayiç bedelleriyle vergi matrahına dahil edilerek vergilendirilmeleri gerekmektedir. Diğer bir ifade ile söz konusu malların beyannamenin verildiği tarihteki değerinin vergiye matrah olarak dikkate alınması mümkün değildir.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 116. maddesinde, "Vergi hatası, vergiye mütealik hesaplarda veya vergilendirmede yapılan hatalar yüzünden haksız yere fazla veya eksik vergi istenmesi veya alınmasıdır." denilmekte olup, vergi hatalarının neler olduğu da 117 ve 118. maddelerde sayılmıştır.

Yargıya intikal etmeyen vergilendirme olaylarında düzeltme zaman aşımı içerisinde ortaya çıkan vergi hatalarının düzeltilmesi mümkün bulunmaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 378. maddesinin ikinci fıkrasında da mükelleflerin beyan ettikleri matrahlara ve bu matrahlar üzerinden tarh edilen vergilere karşı dava açamayacakları belirlenmiş ancak, vergi hataları bu uygulamanın dışında tutulmuştur.

Bu hükme göre, bir vergilendirme işleminde mükellefin kendi beyanı bir vergi hatası taşıyorsa, dava açma hakkı tanınmış bulunmaktadır. Dolayısıyla, mükellefin kendi beyanında bir vergi hatası bulunması halinde, düzeltme işleminin yapılmasında da bir sakınca görülmemektedir.

Mirasçılardan tarafından Bakanlığımıza verilen ve bir örneği 31.03.1998 tarih ve 12071 sayılı yazımızla Valiliğinize de gönderilen dilekçede, 1985 model traktörün alış bedelinin 2.950.000 lira, ölüm tarihi olan 1989 yılındaki değerinin de 19.000.000 lira olduğu belirtilerek veraset ve intikal vergisi beyannamesinde beyan edilen 1.500.000.000 liralık değer bir hatadan kaynaklandığı ileri sürülmektedir. Motorlu Kara Taşıtları Kasko Değer Listesi'ndeki veriler de mükelleflerin bu iddialarını doğrulamaktadır.

Bu durumda, takdir komisyonunca rayiç bedel takdiri sırasında da mükellefin beyanında olduğu gibi Vergi Usul Kanununun 117. maddesinin bir numaralı bendindeki tanıma uygun matrah hatası yapılmış olmaktadır. Bu hatanın takdir komisyonunca alınacak ikinci bir kararla düzeltilmesinde anılan Kanun hükümlerine aykırılık söz konusu olmayacaktır.

Bilgi edinilmesini, gereğinin buna göre yapılmasını işlem sonucundan mükellefe ve Bakanlığa bilgi verilmesini rica ederim.

Bakan a.

Genel Müdür Yardımcısı